

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки
Кафедра педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Світлана ПАНЧЕНКО

« ____ » _____ 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОК 4. КОРПОРАТИВНА ЕТИКА
ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**

Галузь знань: D - Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D3 Менеджмент

Освітньо-професійна програма: Менеджмент і адміністрування

Рівень вищої освіти: другий (магістерський рівень)

Ступінь вищої освіти: магістр

Освітня кваліфікація: магістр менеджменту

Форма навчання: денна/заочна

Суми – 2025

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник: Кожем'якіна І. В., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту
КЗ СОІППО

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Засідання кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

Протокол № 11-а від «23» червня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Г.Л. Єфремова

Засідання кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

Протокол № 4 від. «28» листопада 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Г.Л. Єфремова

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

28.11.2025 р. _____ Людмила ІВАШИНА

Керівник навчального відділу

28.11.2025 р. _____ Ельвіра ГОЛОВАЧ

Проректор з науково-педагогічної

та навчальної роботи

28.11.2025 р. _____ Світлана ПАНЧЕНКО

Ця робоча програма освітнього компонента не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Статус освітнього компонента	Обов'язковий компонент освітньої програми
Загальна кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин	Загальний обсяг годин – 90 годин. Для денної форми навчання: лекції – 14 годин; семінарські заняття – 16 годин; самостійна робота – 60 годин. Для заочної форми навчання: лекції – 8 годин; семінарські заняття – 10 годин; самостійна робота – 72 годин.
Курс та семестр вивчення освітнього компонента	Денна форма: курс – II; семестр – 3. Заочна форма: курс – II; семестр – 3.
Вид підсумкового контролю	Диференційований залік
Мова викладання	Українська
Кафедра що забезпечує викладання	Педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту
Інформація про викладача, який забезпечує вивчення освітнього компонента	Кожем'якіна Ірина Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
Інформація про консультації	За потреби
Пререквізити (передумови для вивчення освітнього компонента)	Основи комунікативної культури керівника Професійний розвиток та лідерство Конфліктологія та психологія управління
Постреквізити (дисципліни, в яких будуть використовуватися знання, отримані під час вивчення курсу)	Самоменеджмент управлінської діяльності Ризик-менеджмент Інформаційний менеджмент
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання освітнього компонента «Корпоративна етика та соціальна відповідальність» є формування у студентів магістратури знаннєвої складової управлінської, комунікативної, соціокультурної та організаційної компетентностей, яка передбачає розуміння сутності, функцій та принципів корпоративної етики, знання сучасних етичних норм корпоративної взаємодії, структурних складових функціонування корпоративного етичного кодексу; технологій розвитку корпоративної етики організації (підприємства). Формування та розвиток компетентнісної складової практичних вмінь і навичок аналізу професійних ситуацій й прийняття рішень з етичної поведінки; дослідження рівня корпоративної етики організації (підприємства); розробки корпоративного кодексу та авторського варіанту фірмового стилю впізнаваності організації (підприємства).

Основні завдання вивчення освітнього компонента:

- формування розуміння основних принципів і норм корпоративної етики та їх роль в діяльності організації;
- ознайомленні з поняттям. Принципами та напрямками соціальної відповідальності бізнесу;
- розвиток навичок етичного прийняття управлінських і професійних рішень;
- вивчення механізмів формування корпоративної культури, ділової репутації та довіри до організації;
- розуміння відповідального підприємства перед працівниками, споживачами, партнерами, державою та суспільством;
- розвиток навичок дотримання професійної етики, академічної доброчесності та антикорупційних принципів;
- розвиток відповідального ставлення до професійної діяльності та розуміння ролі бізнесу у вирішенні суспільних проблем.

3. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Корпоративна етика. Соціальна відповідальність.

Тема 1. Сучасна корпоративна етика. Принципи та цінності. Принцип соціальної відповідальності.

Тема 2. Сучасні норми корпоративної етики. Діловий етикет.

Тема 3. Кодекс корпоративної етики як інструмент стратегічного управління організацією (підприємством).

Змістовий модуль 2. Технології розвитку корпоративної етики

Тема 4. Навички корпоративної етики та інструменти їх формування.

Тема 5. Сучасні технології, методи та прийоми розвитку корпоративної етики та підтримки етичного статусу організації (підприємства).

Тема 6. Впізнаваність фірмового стилю як засіб ефективного зв'язку з громадськістю в контексті соціальної відповідальності.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Розподіл годин за денною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	Усього	у тому числі		
		л	сем/ пр.	с/ р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Корпоративна етика. Соціальна відповідальність.				
Тема 1. Сучасна корпоративна етика. Принципи та цінності. Принцип соціальної відповідальності.	8	2	2	4
Тема 2. Сучасні норми корпоративної етики. Діловий етикет.	10	4	2	4
Тема 3. Кодекс корпоративної етики як інструмент стратегічного управління організацією (підприємством).	12	2	4	6
Змістовий модуль 2. Технології розвитку корпоративної етики.				
Тема 4. Навички корпоративної етики та інструменти їх формування.	10	2	2	6
Тема 5. Сучасні технології, методи та прийоми розвитку корпоративної етики та підтримки етичного статусу організації (підприємства).	10	2	2	6
Тема 6. Впізнаваність фірмового стилю як засіб ефективного зв'язку з громадськістю в контексті соціальної відповідальності.	10	2	4	4
<i>Усього годин</i>	60	14	16	30
Модуль 2				

ІНДЗ	15	-	-	15
Підсумкове теоретичне завдання (диференційований залік)	15	-	-	15
Усього годин	30	-	-	30
РАЗОМ	90	14	16	60

Розподіл годин за заочною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Заочна форма навчання			
	Усього	у тому числі		
		л	сем/ пр.	с/ р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Корпоративна етика. Соціальна відповідальність.				
Тема 1. Сучасна корпоративна етика. Принципи та цінності. Принцип соціальної відповідальності.	10	2	2	6
Тема 2. Сучасні норми корпоративної етики. Діловий етикет.	10		2	8
Тема 3. Кодекс корпоративної етики як інструмент стратегічного управління організацією (підприємством).	8	2		6
Змістовий модуль 2. Технології розвитку корпоративної етики.				
Тема 4. Навички корпоративної етики та інструменти їх формування.	10		2	8
Тема 5. Сучасні технології, методи та прийоми розвитку корпоративної етики та підтримки етичного статусу організації (підприємства).	12	2	2	8
Тема 6. Впізнаваність фірмового стилю як засіб ефективного зв'язку з громадськістю в контексті соціальної відповідальності.	10	2	2	6
Усього годин	60	8	10	42
Модуль 2				
ІНДЗ	15	-	-	15
Підсумкове теоретичне завдання (диференційований залік)	15	-	-	15
Усього годин	30	-	-	30
РАЗОМ	90	8	10	72

5. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного само менеджменту.

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

Додатково для освітньо-професійної програми

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Програмні навчальні результати (ПНР):

ПНР1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПНР2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПНР3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПНР6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПНР7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПНР9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПНР10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПНР11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу

Додатково для освітньо-професійної програми

ПНР13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Методи викладання та навчання:

МН1. Словесний метод.

МН2. Наочний метод.

МН3. Самостійне навчання.

МН4. Практичний метод.

МН7. Інтерактивні методи навчання.

Види контролю: поточний та підсумковий (модульний, семестровий).

Форми оцінювання:

Формативне оцінювання:

ФО1. Письмові та усні коментарі, настанови викладачів у процесі навчання.

ФО2. Письмові та усні коментарі викладача за результатами виконаного завдання.

ФО3. Письмові та усні коментарі викладача щодо динаміки навчальних досягнень.

ФО4. Формування навичок самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.

Сумативне оцінювання:

СО1. Оцінювання результатів виконаних завдань на семінарських заняттях.

CO2. Оцінювання результатів виконаних завдань за самостійну роботу.

CO3. Виконання та презентація індивідуального науково-дослідницького завдання.

CO4. Виконання модульної контрольної роботи.

CO5. Підсумковий контроль (диф.залік).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), шкалою (A,B,C,D,E,FX,F), національною 4-х бальною шкалою для екзамену/диференційованого заліку («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, що спрямовані на опанування змісту освітнього компонента з даної освітньо-професійної програми. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється у формі поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю знань здобувачів можуть бути усна відповідь та доповнення під час заняття, а також письмові роботи, що передбачені планами семінарських занять.

Модульний контроль проводиться як підсумкова контрольна робота за даним змістовим модулем з метою оцінки результатів знань здобувачів вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Модульна контрольна робота передбачає виконання здобувачами письмової відповіді на питання за визначеними варіантами.

Виконання індивідуального науково-дослідницького завдання (ІНДЗ) з даного освітнього компонента оцінюється у 15 балів.

Підсумковий контроль знань – диференційований залік, який оцінюється у 25 балів. Форма проведення підсумкового контролю – усна.

Здобувач повинен отримати необхідний мінімум з кожного модуля, включаючи результати самостійної роботи. Здобувач не може бути допущений до складання підсумкового контролю знань з освітнього компонента, якщо він не склав усі передбачені модульні контрольні роботи. Якщо здобувач не набрав потрібної кількості балів, то він не допускається до підсумкового контролю. У визначений термін такий здобувач повинен представити викладачу у письмовому вигляді виконані завдання передбачені семінарськими заняттями та самостійною роботою. Лише після цього здобувач допускається до підсумкового контролю. Здобувачі вищої освіти,

які протягом триместру набрали необхідну кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни, мають можливість: не складати екзамен, а отримати його автоматично, відповідно до рейтингової оцінки, переведеної в оцінку за національною шкалою; складати екзамен з метою підвищення рейтингу з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконав і захистив всі види робіт передбачені освітнім компонентом, брав активні участь на заняттях, то до його підсумкової оцінки можуть додаватися заохочувальні бали (до 15 балів). Загальна підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з освітнього компонента розраховується за накопичувальною системою і дорівнює сумі всіх балів, які було здобуто на кожному з етапів контролю – поточного, модульного контролю, підсумкового контролю, та заохочувальних балів.

Розподіл балів

	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2				ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
Складові змістовних модулів	T1	T2	T3	МК 1	T4	T5	T6	МК 2	15	25	100
Кількість балів за темами у т.ч. за видами робіт:	7	6	7	10	7	7	6	10			
- семінарські заняття	4	3	4		5	5	2				
- самостійна робота	3	3	3		2	2	4				
Кількість балів за модуль	30				30						

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
31-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-30	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. ЗМІСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Рекомендована література

1. Балджи М.Д. Етика бізнесу: навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. 332с.
2. Гарбар Ж. В., Мазур К. В., Мостенська Т. Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Ч. 2. Корпоративна соціальна відповідальність : навч. посіб. Вінниця : ВНАУ, 2020. 228 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL : <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi83/0062712.pdf> [Ukrainian].
4. Етика. Естетика.: Навч. посібник / за наук. ред. Панченко В.І. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. Розділ 1. С. 6-22.
5. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування: навчальнометодичний посібник. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2022. 228с. URL : <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/8.5-Kalyuzhna.pdf> [Ukrainian].
6. Кліпкова О.І., Кіндзера Р.Б. Корпоративна культура як основа для формування кодексу корпоративної етики. *Вісник Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова*. 2018. Т. 23. Вип. 5(70). С. 90-94.
7. Комарова К.В., Ковальчук Н.В. Соціальна відповідальність як складова стратегії розвитку бізнесу на підприємствах України. *Інноваційна економіка*. 2016. № 5-6. С. 25-30.
8. Корпоративна етика та психологія: навч. посіб. / Василь Григорович Стовпець, Олександр Васильович Стовпець. Одес. нац. морський ун-т; за заг. ред. Василь Григорович Стовпець. Херсон : Олді-Плюс, 2021. 233 с. : іл., табл
9. Красніцька Г. М. Корпоративна етика в сучасній організації. *Гілея :наук. вісн.* 2015. Вип. 102. С. 223-226.
10. Плотніченко С. Р. Основи ділового етикету та протоколу: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2021. 200 с. URL : <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/15706> [Ukrainian].
11. Прищак М. Д., Лесько О. Й. Етика та психологія ділових відносин: навч. посібник. Вінниця : ВНТУ, 2016. 151 с.
12. Професійна і прикладна етика : навч. посіб. за заг. ред. Коцура В. П. Переяслав Хмельницький, 2016. 314 с.

13. Професійна та корпоративна етика. Навч. посібник / Нападиста В, Шинкаренко О, Рогожа та інші (за ред Панченко). Київ: «Київський університет», 2019. 368 с. URL : <https://ir.library.knu.ua/handle/15071834/6566> [Ukrainian].

14. Савельєв В. П. Етика: навч. посібник. Рекомендовано МОН України. 2017. 279 с 16. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет: Підручн. 2-ге вид., оновл. і доп. К., 2017. 326 с.

15. Сливка О. А. Корпоративна етика як інструмент ефективного управління персоналом організації. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2017. № 1. С. 114-119.

16. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / Н.М. Сіренко, Т.І. Лункіна, А.В. Бурковська. Миколаїв : МНАУ, 2021. 216 с. URL : https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9758/1/socialna-vidpovidalnist_navch_posibnik.pdf [Ukrainian].

17. Сушик І.В., Сушик О.Г., Мартинюк Я.М., Вісин В.В. Етика бізнесу: навч. посіб. Луцьк: РВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с.

18. Йонас Х. Принцип відповідальності. Досвід етики для технологічної цивілізації. Айрис-прес, 2004.

19. Чабанов Василь. Корпоративна етика державного управління. *Політичні науки*. 2016. В.2. №2. С. 63–67.

20. Frey R.G., Wellman Ch.R. (eds.) A Companion to Applied Ethics. Oxford, Blackwell Publishing, 2005.

21. Singer P. Practical Ethics. Cambridge : Cambridge University Press, 2011. 356 p.

Нормативно-правові ресурси

1. Глобальний договір ООН. URL : <http://www.globalcompact.org.ua/ua/about/what>

2. Кодекс законів про працю України. Верховна рада УРСР; Кодекс України, від 10.12.1971 р. № 322-VIII, поточна редакція – Редакція від 09.05.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.

3. Про правила етичної поведінки: Закон України від 17.05.2012 р. № 4722-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4722-17#Text>.

4. Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 року. URL : http://svb.ua/sites/default/files/201309_strategiya_spriyannya_rozvitku_svb_v_ukrayini.pdf

Інформаційні ресурси

1. Березняненко Т.В., Малихіна С.В., Галиця І.О. Корпоративна соціальна відповідальність як фактор ефективної діяльності підприємств

харчової галузі. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2021. Вип. 30. С. 172–181. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.5979651> [Ukrainian].

2. Гагалюк Ольга. Шляхи підвищення культури підприємництва або «корпоративна етика» як засіб виховання бізнесмена. *Галицький економічний вісник*. 2020. №2 (63). С. 176–182. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.02.176. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.02 [Ukrainian].

3. Глива С.Р., Передало Х.С. Корпоративна культура: значимість, функції та цінності. *Економіка та суспільство*. 2024. В. 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-137> [Ukrainian].

4. Гриценко Н. В. Апарат композиції корпоративної етики в управлінні. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 65. С. 220–227. DOI: 10.18664/338.47:338.45.v0vi65i.156690 [Ukrainian].

5. Кульчицький І. Соціальна відповідальність бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2024. В. (69). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-8> [Ukrainian].

6. Леонова О. Корпоративна етика: що це і навіщо вона потрібна в 2020 році. *Hurma : блог*. 2020. 10 січ. URL : <https://hurma.work/blog/korporativna-etikashho-cze-i-navishho-vona-potribna-v-2020-rocz/> [Ukrainian].

7. Лучко Г. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <http://surl.li/qzkwn> [Ukrainian].

8. Омельчук Я. Кодекс етики як елемент корпоративної культури компанії. *Ліга : блоги*. 2019. 29 лип. URL : <https://blog.liga.net/user/iaomelchuk/article/34062> [Ukrainian].

9. Панасенко Ю. А., Тащенко А. Ю. Вплив міжособистісних відносин як складника корпоративної культури на організаційну ефективність. *Актуальні проблеми філософії та соціології : Науково-практичний журнал*. 2021. Вип. 30. С. 71–77. DOI: <https://doi.org/10.32837/apfs.v0i30.980> [Ukrainian].

10. Полянська А. С., Дюк О. М. Формування моделі корпоративної культури в діяльності вітчизняних підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 27. С. 9–16. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/27_2_2018/4.pdf (дата звернення: 18.08.2025).

11. Пучкова С. І. Методи підвищення етичного рівня бізнес-організації. *Ефективна економіка*. 2019. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?> [Ukrainian].

12. Corporate Culture: Definition, Types, and Impact on Business Success. *Investopedia*. URL : <https://www.investopedia.com/terms/c/corporate-culture.asp>

13. Харун О.А., Матюх І.А. Кодекс корпоративної етики як один із чинників формування іміджу підприємства. *Інфраструктура ринку : електрон.наук.-практ. журн.* 2018. Вип. 24. С. 286-291. URL : http://www.marketinfra.od.ua/journals/2018/24_2018_ukr/50.pdf [Ukrainian].

14. Чумак А.Л. Проблема сучасних ціннісних засад професійних етичних кодексів (включаючи аналіз концепції Г.Зеха) http://www.nbuv.gov.ua/Articles/Kultnar/knp89/knp89_138-141.pdf

15. Шрамко Ярослав. Актуальні проблеми сучасної прикладної етики. *Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць* / Ред.: Я.В.Шрамко. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. Вип. 24. С. 9–22. DOI: <https://doi.org/10.31812/apm.7679> [Ukrainian].

16. Moriarty J. Business Ethics. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Fall 2021 Edition / Edward N. Zalta (ed.). URL: <https://plato.stanford.edu/archives/fall2021/entries/ethics-business/>.